

Dkt. Robert A. Peterson, Roho Mtakatifu na Muungano na Kristo, Kipindi cha 8, Misingi ya Muungano na Kristo, Matendo, Ushiriki, Injili ya Yohana

© 2024 Robert Peterson na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Robert Peterson katika mafundisho yake kuhusu Roho Mtakatifu na Muungano na Kristo. Huu ni kipindi cha 8, Misingi ya Muungano na Kristo, Matendo ya Mitume, Ushiriki, Injili ya Yohana.

Katika hotuba hii, lengo letu ni kukamilisha kuweka misingi ya mafundisho ya muungano na Kristo katika Injili ya Yohana na barua za Paulo kwa kumaliza utafiti wetu wa msingi wa muungano na Kristo katika Agano la Kale, ambao tayari tumezungumzia, katika Injili za Synoptic, ambazo tumefanya, na sasa kwa Kitabu cha Matendo ya Mitume, tumezungumzia kuhusu vipengele viwili vya kwanza, na hivyo ni utambulisho wa watu wa Mungu, wakati huu pamoja na Yesu mwenyewe na kumimina kwake Roho juu ya kanisa, kuingizwa kwa watu wa Mungu, ambao unahusiana sana na Pentekoste na matokeo yake, na ubatizo wa Kikristo, ambao humtia mtu ndani ya kanisa.

Tatu, kushiriki katika muungano na Kristo kunatarajiwa katika marudio ya hadithi ya Yesu na katika matumizi ya Luka ya motifu ya mtumishi anayeteseka ya Isaya katika Matendo. Kipengele shirikishi cha muungano na Kristo kinaonekana katika sehemu mbili kuu katika Matendo, katika marudio ya hadithi ya Yesu katika maisha ya kanisa na katika matumizi ya Luka ya vifungu vya mtumishi anayeteseka vya Isaya.

Kwa hivyo, kwanza kabisa, ushiriki wa waumini katika marudio ya hadithi ya Yesu katika maisha ya kanisa. Bila shaka, tunapaswa kuona juzuu mbili za Luka, Injili ya Luka, na Kitabu cha Matendo kwa ujumla. Dennis Johnson ni msaada sana. Kitabu chake, *Ujumbe wa Matendo katika Historia ya Ukombozi*, ni cha kipekee na kimethibitika kuwa cha msaada sana kwangu.

Luka-Matendo ni sehemu moja. Dennis Johnson anabainisha kuwa mojawapo ya funguo za ufafanuzi wa Matendo ni Injili ya Luka. Luka na Matendo yana idadi kadhaa ya kufanana ambayo huunganisha muhimu kati ya hadithi ya Yesu na ile ya kanisa la kwanza.

Muunganisho wenye maana zaidi, tunapozingatia muungano na Kristo katika Matendo ya Mitume, ni jinsi hadithi ya kanisa la kwanza, kwa njia nyingi, ilivyo marudio ya hadithi ya Yesu kama ilivyoenezwa katika Injili ya Luka. Kuna alama za kimuundo zinazopendekeza kwamba ulinganifu wa Yesu na kanisa ni sehemu ya nia

ya kifasihi ya Luka. Ulinganifu kati ya Yesu na kanisa mwanzoni mwa Injili ya Luka na Kitabu cha Matendo unajumuisha haya.

Kwanza, nitataja tu kisha nitarudi na kuandika. Upako wa Roho ndio wa kwanza. Pili, mahubiri yanayoelezea upako.

Tatu, huduma yenye ufanisi katika nguvu za Roho inaongoza kwa nne, upinzani unaopunguza mateso kutoka kwa uongozi wa Kiyahudi. Kwanza kabisa, kwa Injili ya Luka na maisha ya Yesu, tunaona katika Luka 3, Yesu akipakwa mafuta na Roho, Luka 3, 21-22. Sasa, watu wote walipobatizwa na Yesu pia alipobatizwa na kuomba, mbingu zilifunguka, na Roho Mtakatifu akashuka juu yake katika umbo la mwili kama njiwa, na sauti kutoka mbinguni ikasema, Wewe ndiwe Mwanangu mpendwa.

Nimefurahi sana nanyi. Huyu ni Yesu akipakwa mafuta kwa Roho. Pili, mahubiri yanayoelezea upako yanapatikana katika sura inayofuata ya Injili ya Luka.

Katika sura ya 4 na mstari wa 16, Yesu alikuja Nazareti, mahali alipolelewa. Kama ilivyokuwa desturi yake, aliingia katika sinagogi siku ya Sabato, akasimama kusoma, kama ilivyokuwa desturi. Akapewa kitabu cha nabii Isaya.

Akakifungua kitabu na kupata mahali palipoandikwa. Roho wa Bwana yu juu yangu kwa sababu amenitia mafuta kuwahubiri maskini habari njema. Amenituma kuwatangazia wafungwa uhuru na vipofu kupata kuona tena, kuwaacha huru walioonewa, na kutangaza mwaka wa neema ya Bwana.

Kisha anakunjwa kitabu na kuketi na kusema kwa mshangao, katika mstari wa 21 wa Luka 4, leo andiko hili limetimizwa masikioni mwenu. Kwa hivyo, kielelezo kimewekwa na Injili ya Luka. Yesu anapakwa mafuta kwa Roho wakati wa ubatizo wake.

Kisha Yesu mwenyewe anatoa mahubiri yanayoelezea upako kwa mujibu wa utabiri wa Agano la Kale wa nabii Isaya katika Isaya 61 mstari wa 1 na 2. Tatu, huduma yenye ufanisi katika nguvu za Roho. Tunaona hili katika sehemu nyingi katika Injili ya Luka. Luka 4:1, Yesu, akiwa amejaa Roho Mtakatifu, alirudi kutoka Yordani na akaongozwa na Roho nyikani kwa siku 40, akijaribiwa na Ibilisi.

4:14 Yesu akarudi Galilaya kwa nguvu za Roho, na habari zake zikaenea katika nchi yote iliyo karibu. Katika Luka 4:18, tunaposoma, Yesu ananukuu Isaya 61, Roho wa Bwana yu juu yangu. Na kisha sehemu moja zaidi, katika Luka 10:21, tunasoma kuhusu Yesu; saa hiyo hiyo, Yesu alifurahi kwa Roho Mtakatifu na kusema, Nakushukuru, Baba, Bwana wa mbingu na nchi, kwa kuwa umewaficha mambo haya wenye hekima na akili, ukawafunulia watoto wadogo.

Ndiyo, Baba, kwa kuwa ndivyo ilivyokuwa mapenzi yako. Yesu alikuwa ametangaza ole kwa miji isiyotubu na alizungumzia kuhusu mpango mkuu wa Mungu na ujuzi wa pande zote wa Baba na Mwana kadri kifungu kinavyoendelea kufunguka. Lakini hoja yetu ni hii: Yesu alifurahi katika Roho Mtakatifu kabla ya kusema maneno haya.

Kwa hivyo huu ndio mpangilio katika Injili ya Luka: Yesu akiwa ametiwa mafuta na Roho, Yesu anatoa mahubiri akielezea upako, tunaona huduma yenye ufanisi katika nguvu ya Roho katika Injili yote ya Luka, huduma ya Bwana Yesu ikisababisha upinzani kupunguza mateso na uongozi wa Kiyahudi. Tunaona katika Luka 9:22 ; anawaambia wanafunzi wake waifanye siri. Katika hatua hii, Mwana wa Adamu lazima ateseke sana na kukataliwa na wazee na makuhani wakuu na waandishi na kuuawa na siku ya tatu kufufuka, Luka 9:22. Kisha njama halisi inatokea katika Luka 22 mstari wa 1 na 2. Sasa, sikukuu ya mikate isiyotiwa chachu ilikaribia, inayoitwa Pasaka, na makuhani wakuu na waandishi walikuwa wakitafuta jinsi ya kumwua, kwa sababu waliwaogopa watu. Sasa, hii hapa hoja: Luka katika kitabu cha Matendo anaonyesha jinsi Mungu alivyoshughulika na kanisa la kwanza alivyofuata mpangilio huu wa sehemu nne ambao tumeuona tu katika maisha ya Yesu katika Injili ya Luka.

Kwa hivyo, Luka sehemu ya 1 ikiwa unaonyesha vipengele hivi vinne katika maisha ya Yesu, Luka sehemu ya 2, yaani Matendo ya Mitume, inaonyesha vimerudiwa sana, si kwa usahihi, katika maisha ya kanisa la kwanza. Acha niandike hilo. Bila shaka, Matendo ya Mitume 2 wakati wa Pentekoste ni upako wa kanisa kwa Roho.

Boom, Roho Mtakatifu huja katika upya na nguvu; Mungu hufanya sauti na mwanga, upepo unaovuma na ndimi za moto zikikaa juu ya wanafunzi, na hakika kuna upako wa Roho. Mara moja inayofuata ni mahubiri ya kwanza ya Petro katika Matendo, na anachofanya ni kuelezea upako. Watu hawa hawajalewa, anasema, lakini hiki ndicho kinachosemwa kupitia nabii Yoeli.

Katika siku za mwisho, ninasoma kutoka Matendo 2:17, naye ananukuu kutoka Yoeli 2. Katika siku za mwisho, Mungu anatangaza kwamba nitamimina Roho yangu juu ya wote wenye mwili. Na alifanya hivyo tu. Kwa hivyo, mfano kutoka kwa Luka katika maisha ya Yesu unarudiwa katika mfano wa Matendo katika maisha ya kanisa.

Roho anakuja siku ya Pentekoste, kanisa linatiwa mafuta, na kuna mahubiri yanayofuata mara moja akielezea upako huo; hiyo ingekuwa mahubiri ya Stefano, na anafanya zaidi ya kumnukuu Yoeli. Anaendelea kuonyesha jinsi Baba, katika mstari wa 33, anavyosema Yesu alifufuka kutoka kwa wafu, 32, kwa hivyo akainuliwa mkono wa kuume wa Mungu, akipokea kutoka kwa Baba ahadi ya Roho Mtakatifu. Amemimina hii ambayo ninyi wenyewe mnaiona na kuisikia.

Tatu, huduma ni huduma yenye ufanisi katika nguvu ya Roho. Yesu alikuwa nayo, na kanisa pia, na ilianza mapema. Roho haitajwi kila wakati, ingawa wanafunzi daima mitume humtukuzwa Yesu na kusema kwamba wanafanya mambo haya kwa jina lake,

lakini wakati mwingine Roho hutajwa waziwazi, kama katika 4:8. Kisha Petro, Petro, na Yohana wanakaribishwa mbele ya Sanhedrini na hawarudi nyuma hata kidogo, 4:8. Ndipo Petro, akiwa amejawa na Roho Mtakatifu, akawaambia, watawala wa watu na wazee, kama tunahojiwa leo kuhusu tendo jema lililofanywa na mtu kiwete, jinsi alivyoponywa, na ijulikane kwenu nyote na kwa watu wote wa Israeli ya kuwa kwa jina la Yesu Kristo wa Nazareti, ambaye ninyi mlimsulubisha, ambaye Mungu alimfufua kutoka kwa wafu, kwa jina lake mtu huyu anasimama mbele yenu akiwa mzima. Na katika 4:31, baada ya mamlaka kuwatisha mitume, haifai kitu.

Kwa kweli, katika Matendo 4:31, waliomba pamoja, na baada ya hapo, mahali walipokusanyika pakatikisika, nao wote wakajazwa Roho Mtakatifu, wakaendelea kunena neno la Mungu kwa ujasiri. Kwa hivyo, hili ndilo jambo kuu. Kushiriki katika hadithi ya Yesu, ambayo ni mafundisho ya Paulo, tulikufa pamoja na Kristo, tulizikwa pamoja naye, tulifufuliwa pamoja naye, tumeketi mbinguni pamoja naye, na hata kuna hisia kwamba, kama tutakavyoona, tunarudi tena pamoja naye.

Kumbuka, nilisema, kwa namna fulani, hiyo ni kweli. Paulo hatuchanganyi na Yesu, lakini anasema tumeunganishwa naye kiroho kwa nguvu sana kiasi kwamba utambulisho wetu wa kweli kama watu wake utafunuliwa tu tunapoonekana, Wakolosai 3:3, anapoonekana katika ujio wake wa pili katika mstari huo huo. Neno kuonekana limetumika, kitenzi kuonekana, cha Yesu na kanisa lake kwa njia ya kushangaza.

Kama ilivyokuwa kwa Yesu, ndivyo ilivyo kwa kanisa lake, likipakwa mafuta kwa roho, mahubiri yanayoelezea upako, huduma yenye ufanisi katika roho, na nne, bila shaka, Matendo ya Mitume yamejaa mateso ya upinzani kutoka kwa uongozi wa Kiyahudi, na hatuhitaji kwenda mbali zaidi ya Matendo ya Mitume 4:17 na 18. Mateso ya Paulo ni ya ajabu katika nusu ya pili ya Matendo ya Mitume, lakini kwa sasa, 4:17 na 18, Baraza la Wazee linazungumza kati yao. Ili isienee zaidi, ujumbe huu ambao hawa watu wanahubiri kumhusu Yesu miongoni mwa watu, hebu tuwaonye wasiseme tena na mtu yeyote kwa jina lake.

Kwa hivyo, walimwita na kuwaamuru wasiseme wala kufundisha kabisa kwa jina la Yesu. Na bila shaka, wanaendelea kuwaweka gerezani na kadhalika, na wanalitesa kanisa vikali hadi kanisa, Mungu atakapolitawanya na hivyo kueneza injili, akianza kutimiza ahadi ya Matendo 1:8. Katika sehemu mbalimbali, kanisa halizalishi tu hadithi ya Yesu katika maisha ya kanisa kwa majaliwa ya Mungu, lakini katika sehemu mbalimbali katika Matendo, Yesu analinganishwa na Petro, Stefano, na Paulo. Sehemu zinazofanana zinajumuisha neno la Stefano la kufa ambalo lilirudia shauku ya Kristo.

Yesu alikuwa amesema, Baba, wasamehe kwa maana hawajui wanachofanya, na Stefano akapaaza sauti katika maumivu yake ya kufa, Bwana Yesu, pokea roho yangu,

na Bwana, usiwahesabie dhambi hii. Alipokwisha kusema hayo, akalala. Yesu akasema, Baba, mikononi mwako, naiweka roho yangu.

Stefano anasema, Bwana Yesu, pokea roho yangu. Yesu anasema, usiwahesabie dhambi hii. Na Stefano anasema maneno yale yale.

Tunaona ulinganifu si tu katika maneno ya Stefano, bali pia katika safari ya mwisho ya Paulo ya Petro, samahani, ambapo amezimia kurudi Yerusalemu kwa mara ya tatu, kama vile Yesu alivyofanya. Kwanza kabisa, Yesu katika kitabu cha Luka, Luka 9:51, tunamwona Yesu akiona azimio lake kuwa la ajabu. Siku zilipokaribia za yeye kuchukuliwa juu, hilo linasikika kama Luka 1, kupaa kwake kunaitwa kwa ajili ya kuchukuliwa juu.

Alikaza uso wake kwenda Yerusalemu, na kwa kweli, hakuna kitakachomzuia kumaliza safari yake na kuishia Yerusalemu, ambapo angekufa kwa ajili ya dhambi za ulimwengu, kwa ajili ya dhambi za watu wake. Paulo, kwa namna hiyo hiyo, anarudi Yerusalemu kwa mara ya tatu, kama tunavyoona katika Matendo. Hoja yetu ni kwamba, kuna ulinganifu kati ya maisha ya Petro, Stefano, na Paulo katika kitabu cha Matendo.

Na tunatoa mifano michache tu kati ya hiyo. Hii ni sehemu ya hoja hiyo kubwa zaidi, kushiriki katika marudio ya hadithi ya Yesu. Sio muungano na Kristo hasa, lakini hii inaweka msingi wa muungano na Kristo katika barua za Paulo.

Katika Matendo 20:22, Paulo anazungumza na wazee wa Efeso huko Mileto anaposema, Ninaenda Yerusalemu nikiwa nimejazwa na roho, nisijue kitakachonipata huko. Na katika 21:13, anasema, niko tayari, si kufungwa tu bali hata kufa Yerusalemu kwa ajili ya jina la Bwana Yesu. Ndugu hawawezi kumzuia kutokana na hili.

Wanajaribu, na hatimaye wanasema mapenzi ya Bwana yatimizwe. Wanamtii Mungu. Kwa hivyo, Paulo anarudi Yerusalemu kwa dhati mara ya tatu, kama vile Yesu alivyofanya.

Kwa hivyo, tunaweza kuona jinsi mitume walivyoshiriki kupitia kurudia katika hadithi ya Kristo. Walirudia vipengele vya hadithi yake katika maisha yao wenyewe. Ushiriki huu unaonyesha kwamba kanisa linashiriki katika hadithi ya Yesu katika ufuasi wake na utume wake.

Muhtasari wa hadithi ya Yesu katika maisha ya kanisa la kwanza unaelekeza kwenye hadithi hiyo kama aina ya muungano na Kristo kupitia ushirika naye, hasa ushirika na mateso yake. Ushiriki huu hauendani kabisa na muungano na Kristo. Haupunguzi asili ya kipekee ya kazi ya Kristo, lakini unatoa picha ya maana ya kuungana na Kristo.

Pili na la mwisho, kuhusu mada hii ya ushiriki katika Matendo, kama sehemu ya msingi wa kimungu wa muungano na Kristo katika Yohana na Paulo, ni ushiriki katika matumizi ya Luka ya vifungu vya mtumishi vinavyoteseka vya Isaya. Tuliviangalia kwa ufupi tulipofikiria kuhusu msingi wa Agano la Kale wa muungano na Kristo. Sasa, katika Luka, nyimbo za mtumishi zinatajwa kwa kurejelea Yesu, huku katika Matendo zikinukuliwa kwa kurejelea mitume kama mjumbe wa Mungu.

Kwa mara nyingine tena, mtindo huu uko katika maisha ya Yesu, maisha ya kanisa, na, katika hali hii, mitume. Kwanza, Simeoni katika Luka anamsalimia mtoto Yesu kama "nuru ya ufunuo kwa Mataifa." Hii ni dokezo la Isaya 49:6. Tutaona kwamba Luka, katika Matendo, ananukuu Isaya 49 :6. Nitaisoma mara moja hapa, na inaweza kufanya kazi maradufu, lakini inavutia; Simeoni ananukuu sehemu ya kwanza tu.

Luka ananukuu mstari mzima katika Matendo ya Mitume. Isaya 49:6, ni jambo jepesi sana wewe kuwa mtumishi wangu ili kuinua makabila ya Yakobo, na kuwarudisha waliohifadhiwa wa Israeli. Sasa, hii hapa sehemu iliyonukuliwa.

Nitakufanya uwe nuru kwa mataifa ili wokovu wangu ufikiwe mwisho wa dunia. Simeoni anamsalimia mtoto Yesu kwa sehemu ya kwanza ya maneno haya. Mtoto huyu atakuwa nuru ya ufunuo kwa Mataifa, mataifa, akidokeza Isaya 49:6. Katika Matendo 13:47, Paulo na Barnaba wanarejelea kifungu hicho hicho kama amri kwao wenyewe kama wajumbe wa injili.

Paulo alikuwa ameanza kupata mwitikio mzuri kutoka kwa umati huko Antiokia ya Pisidia, na Wayahudi wakiwa na wivu Paulo na Barnaba waliporudi kuhubiri tena, wakawachochea umati dhidi ya mitume, na matokeo yake, wakawaacha Wayahudi na kuwageukia Mataifa, na kwa kufanya hivyo, wananukuu mstari huu. Kwanza kabisa, Paulo na Barnaba wanazungumza kwa ujasiri. Ilikuwa lazima neno la Mungu litangazwe kwenu kwanza, Wayahudi, kwa kuwa mnalitupa kando na kujihukumu wenyewe kuwa hamstahili uzima wa milele.

Tazama, tunawageukia Mataifa, Matendo 13:46. Kwa maana ndivyo Bwana alivyotuamuru, akisema, Nimekuweka wewe kuwa nuru kwa Mataifa, upate kuleta wokovu hata miisho ya dunia—nukuu kamili ya sehemu hiyo ya pili ya Isaya 49:6. Mataifa waliposikia haya, wakaanza kufurahi na kulitukuza neno la Bwana, na wote waliochaguliwa kwa uzima wa milele wakaamini. Paulo na Barnaba wanarejelea kifungu kile kile kama Simeoni alivyofanya katika injili ya Luka katika maneno ambayo nimeyasoma hivi punde.

Katika Luka, Yesu ndiye nuru kwa Mataifa, lakini katika Matendo, mitume wanakuwa mwendelezo wa nuru hiyo kwa Mataifa. Hivyo, utume wa kanisa umeunganishwa katika uhusiano wake na Mwana. Pili, mstari wa programu wa Matendo, Matendo 1:8, unarejelea nyimbo za mtumishi ili kupendekeza uhusiano zaidi kati ya Yesu na watu wake.

Lakini mtapokea nguvu, Roho Mtakatifu atakapowajilia juu yenu, nanyi mtakuwa mashahidi wangu katika Yerusalemu, na katika Uyahudi wote na Samaria, na hata mwisho wa dunia. Ilhali nukuu ya Simeoni ya Matendo 49:6 inaacha kifungu cha mwisho, kwamba wokovu wangu upate kufika mwisho wa dunia, Luka anaendeleza mstari katika Matendo 1, wakati Yesu anawaagiza wanafunzi wake. Mtapokea nguvu, Roho Mtakatifu atakapowajilia juu yenu, nanyi mtakuwa mashahidi wangu katika Yerusalemu, na katika Uyahudi wote na Samaria, na hata mwisho wa dunia.

Dennis Johnson anaelezea, “dokezo lililo wazi zaidi kwa nyimbo za mtumishi ni usemi wa sehemu ya mwisho ya dunia, nukuu iliyofungwa, ndani ya nukuu hii, ambayo inafanana kwa maneno na Septuagint, tafsiri za Kigiriki, usomaji wa Isaya 49:6.” Kwa hivyo, matumizi ya Luka ya nukuu hii katika Matendo 1 :8 yanapanua utume wa Yesu kupitia kanisa lake katika Matendo. Katika injili ya Luka, Yesu ndiye nuru kwa Mataifa.

Katika Matendo ya Mitume, kanisa linapeleka nuru hiyo hadi miisho ya dunia. Yesu na watu wake wote wanatimiza taswira ya Isaya ya mtumishi anayeteseka. Kanisa linatimiza taswira hiyo kadiri linavyoendelea kushiriki katika hadithi ya Yesu kwa kudhihirisha utume wake katika huduma yake.

Tunathibitisha upekee wa Yesu kama mtumishi anayeteseka. Mateso yake pekee ndiyo yanayofidia dhambi. Mateso ya watu wa Mungu hayafidia dhambi.

Zaidi ya baadaye anazungumzia, katika huduma yake mwenyewe, mateso, kujaza yale yaliyopungua katika mateso ya Yesu. Hazungumzii kuhusu kufanya upatanisho. Paulo anarejelea ukweli kwamba Kristo, inaonekana, mada hiyo hiyo inarudiwa katika kitabu cha Ufunuo.

Kristo amegawa sehemu ya mateso kwa kanisa lake. Na katika muungano naye, tunateseka, kama vile katika muungano naye tutakavyotukuzwa. Mateso ya Kristo pekee ndiyo ya ukombozi.

Lakini watu wa Mungu wanapoteseka katika kufuata wito wake, wanashiriki katika hadithi yake. Ushiriki ambao Paulo atapendekeza baadaye unamaanisha zaidi ya kufuata nyayo za Yesu, bali badala yake kushiriki katika mateso yake ili sisi pia tuweze kushiriki katika utukufu wake. Warumi 8:17. Muktaadha unasema, sisi ni watoto wa kweli wa Mungu, mradi tu tunateseka pamoja naye ili tupate pia kutukuzwa pamoja naye.

Warumi 8:17. Hitimisho la Matendo ya Mitume, kama tulivyofanya kwa Agano la Kale na Injili za Synoptic, tumefikiria kwa upande wa kuingizwa, kwa upande wa utambulisho, kuingizwa, na ushiriki kama vitangulizi, ikiwa ungependa, vitangulizi vya ukombozi-kihistoria vya muungano na Kristo. Sehemu hizo za maandiko hazifundishi

fundisho la muungano na Kristo, lakini zinaweka msingi wa ufafanuzi wake katika Injili ya Yohana na barua za Paulo. Katika Matendo ya Mitume, muungano na Kristo haujaelezwa waziwazi, wala utendaji kazi wa ndani wa wokovu hauchunguzwi.

Badala yake, Matendo ya Mitume inatafuta kuandika kuenea kwa ufalme wa Mungu kutoka Yerusalemu hadi Yudea hadi Samaria hadi mwisho wa dunia. Watu wanapotubu na kumwamini Yesu, wanabatizwa na kupewa Roho Mtakatifu. Matendo ya Mitume hutoa msingi wa kihistoria wa ukombozi kwa ajili ya muungano; yaani, Pentekoste hutoa uhalisia wa muungano unaotekelezwa katika maisha ya Kanisa katika ubatizo kupitia Roho na katika kushiriki katika hadithi ya Yesu, na inadokeza uundaji zaidi wa dhana ya muungano kupitia utambulisho, hasa katika uongofu wa Paulo.

Kuongoka kwa Paulo kulikuwa tukio la kihistoria lililombadilisha mtesaji mkuu kuwa mtetezi mkuu, huku akikiri ipasavyo kwamba Petro alikuwa bingwa katika nusu ya kwanza ya kitabu cha Matendo. Paulo, kama mtume kwa Mataifa, hakuwa na mfano, na bado ilikuwa uzoefu huo wa Barabara ya Damasko uliomtambulisha milele kama mtumishi wa Kristo, kama asemavyo katika barua zake zote, kama mtumwa wa Kristo. Na kama mtume, hata kama mtume aliyelitwa nje ya wakati wake, 1 Wakorintho 15, hakustahili kuitwa mtume, kwa sababu kama alivyosema, nililitesa Kanisa la Mungu, lakini alikuwa mtume, na alimwona Kristo aliyefufuka katika mwonekano huu maalum wa Kristo barabarani kuelekea Damasko, Christophani yake maalum, na Paulo hakuwahi kuwa sawa.

Ilibadilisha utambulisho wake. Akawa mtu katika Kristo. Akawa mtu aliyeunganishwa na Kristo, ingawa Matendo hayatuambii maana yake.

Inaielezea katika maisha ya mtume Paulo. Matendo hayafafanui fundisho la muungano bali yanatuonyesha jinsi muungano unavyoonekana unapoigizwa katika maisha ya watu wa Mungu. Tunapozingatia mada kuu za Matendo kulingana na aina yake, ilikuwa ni simulizi ya Kanisa la kwanza, si waraka wa mafundisho.

Kwa kuzingatia kusudi lake la kuelezea ukuaji wa Kanisa, si kutoa ufafanuzi wa kimfumo wa imani ya Kikristo, ambayo ndiyo Warumi inakadiria, na muktadha ndani ya Luka, Matendo, na Agano Jipya lote kwa hivyo tunapozingatia mada kuu za Matendo kwa kuzingatia aina moja, aina yake, ni simulizi la Kanisa la mapema, kusudi lake likielezea ukuaji wa Kanisa hilo, na muktadha wake kama sehemu ya Luka, Matendo, na Agano Jipya lote, tunaona muungano haufundishwi waziwazi, bali unatekelezwa katika hatua ya utume. Katika Matendo tuna vidokezo kuhusu maisha ya Kanisa leo yanapaswa kuwaje tunapoishi katika muungano naye. Kwa mfano, tunapaswa kuzingatia mateso, hasa kwa ajili ya mateso, kama aina ya kushiriki katika Kristo.

Paulo anafanya hivyo, ili nimjue yeye, Wafilipi 3, na nguvu ya ufufuo wake, tukishiriki mateso yake. Ni wazi. Kwa hivyo, mateso hayapaswi kuepukwa, na hakika hayapaswi kutafutwa.

Mateso hayapaswi kuepukwa bali yaeleweke kama sehemu ya maana ya kuwa Mkristo. Kwa hivyo, mada hizo hizo tatu za utambulisho. Katika hali hii, Kanisa linatambulika na hadithi ya Yesu, na waumini binafsi wanatambulika na Yesu wanapochukua jina lake katika ubatizo, kuingizwa, Pentekoste ni nini, lakini siku ya kuzaliwa ya Kanisa la Agano Jipya ambapo watu wanafanywa kuwa sehemu ya mwili wa Kristo kwa kupokea roho wanapoitikia ujumbe wa injili.

Na vile vile, bila shaka, kushiriki katika hadithi ya Yesu, ambayo inarudiwa tena katika umbo la muhtasari katika Kitabu cha Matendo, tukitarajia muungano na Kristo. Baada ya kuchunguza au kuweka msingi wa muungano na Kristo katika Agano la Kale, Injili za Synoptic, na Kitabu cha Matendo, tunaelekea kwenye muungano halisi na Kristo, na tuna mawasilisho mawili tofauti sana katika Agano Jipya. Loo, ni katika sehemu zingine mbali na injili ya Paulo na Yohana.

Kwa mfano, 1 Yohana ina mambo muhimu ya kusema ambayo yanapaswa kusomwa kwa kuzingatia injili ya Yohana. Kuna vifungu katika maandishi mengine ya Agano Jipya na vitabu vingine vya Agano Jipya, lakini hakuna shaka kwamba Yohana na Paulo ni wanatheolojia wa muungano na Kristo. Muungano na Kristo katika injili ya Yohana.

Yohana na Paulo wanasema mengi kuhusu muungano. Wanatumia nahau tofauti, nahau tofauti sana, msamiati tofauti, na msisitizo tofauti, lakini mafundisho yao yanaingiliana. Ningependa tuchunguze vifungu vitano katika injili ya Yohana ambavyo tutatoa mafundisho ya muungano na Kristo.

Kwanza kabisa, hotuba ya mkate wa uzima ya Yohana katika Yohana 6. Nitatoa mistari iliyoelezwa kwa undani tunapoipitia. Kukaa pamoja kwa Baba na Mwana katika Yohana 10. Tatu, kukaa pamoja kwa Baba na Mwana, na Baba na Mwana na waumini.

Katika Yohana 14. Yesu mzabibu, anaamini matawi katika Yohana 15. Tano, Baba na Mwana wanaishi pamoja, na Mwana na waamini katika Yohana 17.

Vifungu vitano. Hotuba ya mkate wa uzima ya Yesu, Yohana 6. Kukaa pamoja kwa Baba na Mwana, Yohana 10. Kukaa pamoja kwa Baba na Mwana, na wao na waumini, Yohana 14.

Yesu mzabibu, waamini matawi, Yohana 15. Kukaa pamoja kwa Baba na Mwana, na Mwana na waamini, Yohana 17. Kwanza, hotuba ya mkate wa uzima ya Yesu, Yohana 6, na hapa kuna mistari: 32 hadi 35, 40 hadi 41, 40 hadi 41 na 38 hadi 58.

Hotuba ya mkate wa uzima ya Yesu, Yohana 6:32 hadi 35, na 48 hadi 58. Yohana 6 inaweka muungano katika muktadha wa kufanyika mwili kwa Mwana wa Mungu na mpango wa Mungu wa wokovu.

Kwa ishara na mahubiri, mchanganyiko usio wa kawaida katika injili ya nne, pamoja na ishara na mahubiri, Yesu anajionyesha kama mkate kutoka mbinguni. Wanafunzi wa Yesu huwapa watu mikate na samaki. Wote wanaposhiba, wanafunzi wanakusanya vikapu kumi na viwili pamoja na vipande vya mikate iliyobaki.

Huu ndio msingi. Huu ndio ishara, ambayo ni neno la Mtume Yohana kwa miujiza ya Yesu. Neno kuu la Yesu kwa hiyo hiyo ni kazi ambazo Baba alimpa kuzifanya.

Kwa hivyo, kuna ishara, kuongezeka kwa mikate na samaki, muujiza wa Mungu. Yohana anaunganisha ishara hii, muujiza huu, na ujumbe ili mahubiri na ishara viende pamoja. Mana kutoka mbinguni.

Yesu anaunganisha muujiza huu na historia ya ukombozi ya Agano la Kale. Hii inawakumbusha wasomaji wengi kuhusu Yesu akizidisha mikate na samaki, kuhusu Mungu akiwalisha Waisraeli mana katika Kutoka 16. Watu wanaomba ishara katika Kutoka 16, ikiwakumbusha kwamba Mungu aliwalisha baba zao mana jangwani.

Watu wa siku za Yohana wanamwomba Yesu ishara inayofanana na mana. Aliwapa mkate kutoka mbinguni wale, Yohana 6:31. Hiyo ni nukuu kutoka Nehemia 9:15, inayofupisha utoaji wa Mungu kwa watu wake—siku baada ya siku katika safari yao ya jangwani.

Pia ni sawa na lugha katika Zaburi 78:24, 25, na Zaburi 105:40. Kwa hivyo Yohana 6:31 inanukuu Nehemia 9:15, Zaburi 78:24, 25, na 105:40. Katika Yohana 6:32 na 33, tunaona kwamba Yesu anaichukua nafasi ya muujiza huu mkuu.

Yesu akawaambia, Amin, amin, nawaambia, Si Musa aliyewapa mkate kutoka mbinguni, bali baba yangu aliwapa mkate wa kweli kutoka mbinguni. Kwa maana mkate wa Mungu ndiye ashukaye kutoka mbinguni na kuupa ulimwengu uzima. Kama ilivyo desturi katika injili ya Yohana, wanamwelewa Yesu vibaya, nao wanasema, bwana, tupe mkate huu sikuzote.

Wanatafuta chakula cha kawaida. Wanataka chakula cha kawaida kutoka mbinguni na hawalazimiki kufanya kazi kwa ajili ya chakula. Na hawaelewi vizuri.

Mojawapo ya sifa za mtindo wa Yohana, mojawapo ya sifa kumi na mbili hivi za mtindo wa Yohana, ni kutoelewana. Yesu anazungumza katika hali ya kiroho. Watu wanamwelewa katika hali ya kimwili.

Hawaelewi maneno yake vibaya. Wakati mwingine, kuna ucheshi unaohusiana na hili. Wakati mwingine kuna fumbo.

Karibu kila mara kuna ufunuo wa nani Mwana wa Mungu. Kwa mujibu wa kauli ya kusudi ya Yohana katika Yohana 20:30, na 31, Yesu alifanya ishara nyingine nyingi mbele ya wanafunzi wake, ambazo hazikuandikwa katika kitabu hiki. Lakini ishara hizi zimeandikwa ili mpate kuamini kwamba Yesu ndiye Kristo, Mwana wa Mungu, na mpate kuwa na uzima kwa jina lake.

Yesu anawapita watu wa Agano la Kale. Anawapita watu wa Agano la Kale, taasisi, na matukio. Hapa, anaipita ile mana ambayo Mungu aliwapa Waisraeli kupitia Musa.

Mana ilitosheleza njaa ya kimwili ya Israeli kwa muda hadi siku iliyofuata. Lakini neno lililofanyika mwili linatosheleza njaa ya kiroho ya ulimwengu. Tena, nilielezea kutoelewana huko, na mstari wa 35 ni muhimu.

Mimi ndimi mkate wa uzima. Yeyote ajaye kwangu hataona njaa, Yesu alisema. Yeyote aniaminiye hataona kiu kamwe.

Kama vile maji yanavyotosheleza kiu, na kama mkate unavyotosheleza njaa, ndivyo mwana wa Mungu aliyefanyika mwili anavyomtosheleza kila mwamini kiroho. Katika mistari ya 36 hadi 47, tuna mandhari ya majukumu ya baba na mwana katika wokovu. Acha nisome sehemu hii.

Baada ya kusema yeye ndiye mkate wa uzima, na baada ya kufanya ulinganisho wa kuja kwake na kumwamini katika 35, Yesu anasema, Niliwaambia ya kwamba mmeniona, wala hamsadiki. Wote anipao Baba watakuja kwangu; wala ye yote ajaye kwangu, sitamtupa nje kamwe. Kwa maana sikushuka kutoka mbinguni ili kufanya mapenzi yangu, bali mapenzi yake aliyenituma.

Na mapenzi yake aliyenituma ndiyo haya, kwamba nisipoteze hata mmoja wa wote alionipa, bali nimfufue siku ya mwisho. Kwa maana haya ndiyo mapenzi ya baba yangu, kwamba kila mtu amtazamaye Mwana na kumwamini awe na uzima wa milele; nami nitamfufua siku ya mwisho.

Kwa hivyo, Wayahudi walimnung'unikia kwa sababu alisema, Mimi ndimi mkate ulioshuka kutoka mbinguni. Yesu alisema, wakasema, wakasema, je, huyu si Yesu mwana wa Yusufu, ambaye baba yake na mama yake tunawajua? Anawezaje sasa kusema, Nimeshuka kutoka mbinguni? Yesu akawajibu, Msinung'unike ninyi kwa ninyi. Hakuna mtu awezaye kuja kwangu, isipokuwa Baba aliyenituma amvute, nami nitamfufua siku ya mwisho.

Imeandikwa katika manabii ya kwamba wote watafundishwa na Mungu. Kila mtu aliyesikia na kujifunza kutoka kwa Baba huja kwangu. Si kwamba mtu amemwona Baba, ila yeye aliyetoka kwa Mungu.

Amemwona Baba. Amin, amin, nawaambia, Yeye aaminiye ana uzima wa milele. Mimi ndimi mkate wa uzima.

Baba zenu walikula mana jangwani, nao wakafa. Huu ndio mkate ushukao kutoka mbinguni, ili mtu aule asife. Mimi ndimi mkate ulio hai ulioshuka kutoka mbinguni.

Mandhari ya majukumu ya baba na mwana katika wokovu imetolewa katika mistari hii. Nadhani huu ni wakati mzuri kwetu kuagana kwa sababu hii ni sehemu inayohusika kidogo na nzuri, ndefu kidogo. Kwa hivyo, hebu tuizungumzie tena katika hotuba yetu inayofuata.

Huyu ni Dkt. Robert Peterson katika mafundisho yake kuhusu Roho Mtakatifu na Muungano na Kristo. Huu ni kipindi cha 8, Misingi ya Muungano na Kristo, Matendo, Ushiriki, Injili ya Yohana.